Ն. 269 ՄԱՅԻՍ 29 ԲԱԶՄԱՐ ԷՐԹԷՍԻ 1878

ԹԷՐՃԻՄԱՆԸ ԷՖԷՄԵՐ

ՄԵՎԱՏՏԸ ԲՕԼԻԹԻԿԻՅԻ ԻԼՄԻՅԻ ՎԷ ՄԻԼԻՅԻ ՎԷ ՍԱՀԻՊԷՅԻ ՀԱՄԱՐ ԵՎԷՄԻ ՂԱԶԷԹԱ ՏԸՐ

ԱՊՕՆԷ ԳԻՆԱԹԼԱՐԸ

ՕՐԱՏՈՂ ԻԶԻՆ

Պիր սէնէլիք . . . . . 250 ղրուշ
Ամբ այլըգ . . . . . 130 »
Իւչ այլըգ . . . . . 70 »
Գայիմէ 100 ղուրուշ հիսապիյէ։

ՎԻԼԱՅԱԹ ԻԶԻՆ

Պիր սէնէլիք . . . . . 350 ղրուշ
Ամբ այլըգ . . . . . 170 »
Իւչ այլըգ . . . . . 90 »
Գայիմէ 160 ղուրուշ հիսապիյէ։
Բօսնա իւմրէթի տախիլ տիր։

Մէվալիքի էճնէպիյէտէ վէ գայիմէ թէտավիլ ինմէյէն վիլայաթտա, ապօնէ պէտէլի վէ նախօտ բօսնա իւմրէթի, սիքքէյի խալիսէ օլարագ ախզ օլունաճագ տիր։

1 ղրուշլուգ գայիմէ

ԻԼԱՆԱԹ ԳԻՆԱԹԼԱՐԸ

Պէհէր սաթրը իկիւն

1 ինճի վէ 2 ինճի սահիֆէլէրէ 10 ղր.
3 ինճիւ սահիֆէյէ . . . . 6 »
4 ինճիւ սահիֆէյէ . . . . 4 »
Գայիմէ 100 ղրուշ հիսապիյէ։

ԻԽԹԱՐ. Պանգա, Շիրրէթ վէ ումուրու սարրաֆիյէյէ այիտ օլան իլանաթըն պէհէր սաթրը իկիւն,

2 ինճի վէ 3 ինճի սահիֆէլէրէ 6 ղր.
4 ինճիւ սահիֆէյէ . . . . 4 »
Լիրա 100 ղրուշ հիսապիյէ։

Մէվատտը Նաֆիայա տայիր մուպահասաթ մէճմանէն զատպել օլունուպ, պիլ իֆխիսար տէրճ իտիլէճէք տիր։

1 ղրուշլուգ գայիմէ

Իտարէխանէսի Նբամպօյտա Ֆիւրքնը խանընտա նումէրօ 7 տէ վէ Մարպասանը Եինէ մէզբիւր խանտա նումէրօ 26 տա տրը։ — Ղազէթամըզա այիտ քեաֆֆէյի մէվատ հազգընտա, տօղրուտան տօղրույա իտարէխանէմիզտէ Տիգրան աղա ճիվէրէկեանա միւրաճաաթ օլունմասը յազըմ ղիլէճէկի կիպի, քեաֆֆէյի մեքեարիպին տալսի անընց ճամբնա կէօնտէրիրմէսի իգթիզա իտէր։

ԱՍԻԱՆԷ 29 ՄԱՅԻՍ

ՀԱԼԸ ՀԱԶԸՐ

Ա. յիսթէֆանօզ ահնամէսինի չէքէ չէքէ պիր գօնկրէ գաբուսունատան իչերի սօգապիմէք ի. չիւն, եիւզ կիւնտէն զիատէ միճատէլէլեր, միւքեալէմէլեր վէ միւզաքէրէլերէ, վէ պունլարտան մատա պիր թագըմ զրրհլըլարա, ըէտիֆլէրէ վէ Հինտիսթանլարա գատար միւհթաճ օլունտու. տիբլօմատլարընսէֆիրլերին, ֆէվգէլատէ մէմուրլարընմէմլէքէթտէն մէմլէքէթէ կիտիպ կէլմէլերի վէ իւչ եիւզ միլիօն էվրօբա ա. ճայխսինին ապշամատան սուրհ իլէ տէօշէյէ կիրիպ սապահտան հարպ շամատասը իլէ օյանմագ վէսվէսէլերի, ախզուիթա տուրկունլուղու, քէսատլըգ պիհուզուրլուղու վէ սայը պին տիւրլիւ կէօնիւլ էզազլերի տէ եինէ պաշգա։

Պէօյլէ պիր հալ, աշիքեար կէօսթէրիր քի, մատտէ եալընըզ պիր շարգ մէսէլէսի օլմայըպ պիր էվրօբա մէսէլէսի օլմուշ տուր, վէ էվրօբատէ էֆքեարը ամմէ սուրհ վէ ասայիշէ թալիպ օլտուղունատան պունուն ֆէսխինէ սէպպիյէթ վէրէն Ռուս օլսուն, Օսմանլը օլսուն, Ինկիլիզ օլսուն Ավսթրիա օլսուն հէր քիմ օլուր իսէ օլսուն, հէյէթը էվրօբատան պիր թէվհիճիւհ պէքլէմէմէլի տիր։

Շարգ մուհարէպէսի պիւթիւն էվրօբանըն կէօզիւնիւ եըլտըրտը. չիւնքի շարգ մուհարէպէսինին էվրօբա մուհարէպէլէրինէ պէնզեր չէյ օլմատըը էյիտէն աղնայըլտը, պունուն ասրը.ըզտաքինէ Ավսթրօ Իթալիա, վէ նէ Ավսթրօ Ալման նէ տէ Ֆրանգօ Ալման ճէնկլէրինէ պէնզէմէզ պիր աֆէթ օլտուղու ըայէլայն կէօրիւլտիւ վէ հալա տա կէօրիւլմէքտէ տիր, վէ թապիի ճէնկ խասարաթընա, զայրը թապիի վէ ֆաղլա խասարաթլարտա իլավէ օլունտուղու մէյանտա տըր։ Պէօյլէ պիր հալը էսէֆ իչթիմալը ըսլահաթը չիւպհէսիզ. էվրօբայա տա, Ռուսիայա տա պիզէ տէ պիր թագըմ վազիֆէլէր տէ ֆէրայիզլէր տէ թէրէթթիւպ իթտիրճէճէք տիր. քի պունլարընտայրէյի հագգանիյէթ վէ ատալէթտէ թէվզիի իչիւն, միւթէհայզանը էվլիայը ումուրտէն միւրէքքէպ պիր գօնկրէ իճթիմանընտէն պաշգա չարէ պուլունամամըշ տըր։

Գօնկրէտէն ասլ մագսէտ, պու տէֆա տախի հէր նէ օլտու իսէ օլտու, լաքին պիր տահա պէօյլէ պիր ափէթին թէքէրրիւրիւնէ պախս օլաճագ էսպապ վէ վէսայիլին սիւրէթը գաթիյէտէ մահվ իւ իզալէսի օլաճագ տըր զանն իտէրիզ. պունա տա, հէր պիր թէրաֆա հէր նէ ֆարզ վէ վաղիֆէ իսապէթ իտէճէքսէ, ճիւմլէսինին տէ անը թանը.լըպ վէ անը գապուլ իտիւպ, սէրիան իճրասընա վէ իճրա իթտիրիմէսինէ լազըմ կէլէն տրգդաթ վէ իհթիմալա մուվաֆֆագ օլունապիլիր օլտուղունատան, զանն իտէրիզ քի պու տէֆա պիլճիմէ թէրաֆէյն պէօյլէ պիր տրգդաթ վէ պիր իհթիմամը միւթեգապիլէ իլէ միւքէլլէֆ օլաճագլար տրը։

Գօնկրէ սէպէպը մարազը Ռուսիանընթաարրուզաթը վէ թէճավուզաթընտա կէօրէճէքսէ, օնա տուր արթըգ տէյճէք. Եինէ օ գօնկրէ այնը սէպէպը մարազը Թիւրքիանընսուի իտարէսի եա ատէմը ըսլահաթընտա կէօրէճէքսէ, օնա տա տուրմա արթըգ տէյճէք տիր. Ռուսիա նէ գատար տուրմայա մէճպուր օլաճագնա, Թիւրքիա տա տրթըգ օ գատար տուրմայա մէճպուր օլաճագ տըր, պու էօյլէ պիր հիւքմտիւր քի, պունատան արթըգ հիչ պիր վէսիլէ պէհհանէ եա թէէվիլաթլա թէրաֆընընպիրինին գուրթուլմասը գապիլ օլամայաճագ տըր զանն իտէրիզ։

Էւրոբատա պիր էսասը մուամէլէ վար քի, ճիւմլէյէ վէ պէլքիմ չօգլարընա տա քէնտի զարար վէ զիեանլարը իլէ մալիւմ տիւր։ Էն խայրլըսը Էւրոբալըյա պօրճու Ֆօլմամագ տըր, լաքին պիր քէրրէ հասպէլ իճապ օլունտու մու, օնուն տա էն խայրլըսը, օ պօրճու կիւնիւնտէ սաաթընտա վէ տագիգէսինտէ թէմամը թէմամընա էօտէմէք տիր. էօտէմէտին մի օ գայտ իթմէզ, չիւնքի հէր նէ վագթի օլսա, մաթլուպունու ֆայիզի իլէ վէ պիթ թէմամ ալաճաղընտան էմին տիր. պիր ազ տահա ուզաթրրսան զարար զիյան տա իլավէ իտէրէք էօյլէ ալը։ Էւրոբա բօլիթիգասը տա այնա պու էսաս իւզէրինտէ տիր վէ պէլքիմ պիր ազ տահա տա սրգբճա։

1839 տա Էւրոբա մուվաճէհէսինտէ բօլիթիգաճա պիր պօրճ տուր էտինտիք. թէմամը իլէ էօտէյէմէտիյիմիզտէն 1856 տա պու պօրճա ֆայիզ տէ իլավէ օլունտու, պու տէֆա բէք իհթիմալ տըր զարար զիան տա իլավէ օլունաճագ տըր, քի հէր նէ տէրէճէ աղրը տա օլսա, պունու տա էօտէյէմէզսէք, իլերիսինին տահա աղրը տա օլաճաղընը տիւշիւնտիւյիւմիզ կիպի, էն խայրլըսը երինէ պունու տա էտա իտիպ գուրթուլմագ, վէ տէյն սենէտլէրիմիզի եըրթըզ պիր տահա Էւրոբայա պօրճու օլմամագ տըր, քի Էւրոբա միւտախէլէսինէ հիչ պիր սէրրիչէ վերմէմէյէ գապիլ օլապիլիր Էւրոբայա պօրճու օլմատըգ մը, պաշգա թէրաֆտան պիզէ թէարրուզ վէ թէճավուզ իտէն օլամագ արթըգ. իմտի պու մագալէ զայլէլերատէն մուէպպէտէն գուրթուլմանընն էն գըսսա եոլու, պու տէֆա գօնկրէնին պիզէ թէպլիզ իտէճէյի զիմմէթ տէֆթէրինին հէր նէ թատիլաթ վէ թատհինաթլէ միւքին իսէ գապուլ իտիւպ, պիր ան էվվէլ պէրի իւլ զիմմէթ օրմագ տըր։

ԹԷԼԷԿՐԱՖ

Ազանս Հավաս

Ճոնտոն էրլիոյ կիւնէյ Դէոսիէմէրէն Նէրբիրէն ոնբ ալընան Ընէլէրֆիլը էկ տէոնէյ Ընէլէրֆիլը էլէոն, դէօրդնճ ոահէֆէեէ Նաղբ օլոնա։

Պոս ազոհ ալընան Ընէլէրֆիլը

Լօնտրա, 9 հազիրան. — Օպզէրվըր զազէթասընընն խապէր վերտիեինէ կէօրէ, բրէնս Պիզմարգ, Ըսթաւիսթիրին թահրիքնաթընը թէսքին իթմէք իւզրէ ալէհիլերինտէ թէտապիրի լազըմէնին իթթիխազ օլունմասընը, վէ Գօնկրէեէ կէօնտէրմէքտէ օլտուղլարը մուրախասլարա, պու խուսուսա տայիր թալիմաթ վերմէլերինի, տուէլի մուազզամատա թավսիեէ վէ թէքլիֆ իթմիշ տիր։

Բարիս (Պուլվար) 8 հազիրան

Ֆրանսըզ ֆոնտասու	111 50
Օսմանլը գօնսոլիտէսի	14 25

Բարիս (Պուլվար) 9 հազիրան

Ֆրանսըզ ֆոնտասու	111 47 1/2
Օսմանլը գօնսոլիտէսի	14 30

ԹԻՎՃԻՀԱԹ

Խարիճիյէ միւսթէշարը սապրգ տէվլէթլու Ալէքսանտր (Գարաթէօտօրի) էֆէնտի հազրէթլէրի էօհտէլէրինէ բիւթպէի սամիյէի վէզարէթ վէ նաֆիյէ նէզարէթի ճէլիլէսինին թէվճիհիյլէ, Պերլինտէ ագտ օլունաճագ գօնկրէյէ թարաֆը տէվլէթի Ալիյէտէն պիրինճի մուրախասնասպ ու թային օլունմուշ տուր։

Տարը Շուրայի ասքէրի ազասընտան տէվլէթլու Մէհմէտ Ալի բաշա իլէ, Պերլին սէֆիրի աթուֆէթլու Սաատուլլահ պէյ էֆէնտի հազարաթը տախի, իքինճի մուրախասա թային դելընմըշլար տըր։

—

Էնգարէ վիլայէթի վալիսի, հէյէթի Ա.յան բէյիսի սապրգ տէվլէթլու Սայիտ բաշա հազրէթլէրինէ թէվճիհ պոյուրուլմուշ տուր։

—

Տարը Շուրայի ասքէրի բէյասէթի, տէվլէթլու Ա.հմէտ էյուպ բաշա հազրէթլէրինէ,

Տավուտ բաշա ճիհէթի գօլ օրտուսի հիւմայունու գօմանտանլըը, Մասլագ ճիհէթի գօլ օրտուսի հիւմայունու գօմանտանը սապրգ տէվլէթլու Ֆուատ բաշա հազրէթլէրինէ բիւթպէի սամիյէի միւշիրի իլէ թէվճիհ պոյուրուլմուշ տուր։

—

Իթալիա տէվլէթինին ումուրու էճնէպիյէսի նազրը գօնթ Գօրթիյէ նիշանը ալիի Օսմանինին պիրինճի բիւթէսի իթա պոյուրուլմուշ տուր։

ՏԱԽԻԼԻՑԷ

Գօնկրէյէ պիրինճի մուրախասա թային օլունան Դարաթէօտօրի բաշա հազրէթլէրի իլէ, իքինճի մուրախասա Մէհմէտ Ալի բաշա, մայէթի մէվճուտէլէրի իլէ ճումաա իրթէսի կիւնիւ ագշամ իւզրի Օռէսա թարիգիյլէ Տէրսաատէթտէն հարէքէթ իթմիշլէր իտի։ Եէվմի մէզբիւրատէ հավալարը պօզուգլուղու միւնասիպէթիյէ միւշարիւլյհ մուրախասալար ագշամ Պէօյիւք տէրէճէ գալարագ, տիւնքի բաղար կիւնիւ սապահլայը հարէքէթ իթմիշլէր տիր։

Լա Թիւրքի, ճումա իրթէսի կիւնքի նիւսխէսինտէ, Լօնտրա սէֆիրի Միւսիւրիս բաշա հազրէթլէրինէ պիրինճի մուրախասա թային գելընտըղընը եազրշ իտի իսէ տէ, պունուն տայր օրմատըզը պալատէ միւնտէրիճ բէսմի թէվճիհատան անլաշըլմըշ տըր։ — Օսմանլը զազէթալարընտա օգունտուղունա կէօրէ, Սաատը բաշա հազրէթլէրինին պիրինճի մուրախասլըգտան ինֆասըլընընն սէպպի, պիր բիվայէթէ կէօրէ բաշայի միւշարիւլյհին իսթիֆա իթմիշ օլմասը իմիշ, վէ տիկէր պիր բիվայէթէ կէօրէ տախի, կիւյա Ալէմանեա սէֆիրի բրէնս Բայս Պապը Ալիեէ պէեան իթմիշ քի, Սաատը բաշա հազրէթլէրինին պաշգա մէմուրիյէթի օրմատըզընտան Գօնկրէտէ պուլունմասը միւնասիպէթ ալմայաճագ տըր։ Մէհմէտ Ալի բաշանընն իքինճի մուրախասա թային օլունմասը խուսուսունա կէլինճէ, Գօնկրէտէ հուտուտ թայինի վէ սայիրէ կիպի ֆէնինի ասքէրիեէ միւթէալլիգ պիր թագըմ մէսայիլտէն տէ պահս օլունաճաղընտան, վէ Մէհմէտ Ալի բաշանընն տախի պու շէյլերի վուգուֆ վէ մալիմաթը թամմէսի օլտուղունտան մուրախասա թային օլունմասընա լուզում կէօրիլմիշ տիր։

Մուրախասա բաշալար հազրաթը մայէթինէ թային օլունան զէվաթ շունլար տըր։—խարիճիյէ նէզարէթի հուգուգ միւշավիրի Մ. Թարէն, վէ մուավինի Մ. Բարնիս. Շիֆրա թէլէկրաֆը միւտիրի իզզէթլու Խաչիկ էֆէնտի. թահրիրաթը էճնէպիեէ քիթապէթի խիւլէֆասընտան իզզէթլու Նաում էֆէնտի վէ իզզէթլու Ֆէրիտուն պէյ։

—

Տիւնքի կիւն սաաթ սէքիզտէն սօնրա Ալէմանիա սէֆիրի բրէնս Բայս ճէնապլէրի Պապը Ալիեէ կէլիպ, զաթը հազրէթը սատրազամի մէճլիսի խասսը վիւքէյատէ պուլունտուգլարը հալտէ թէնէֆֆիւս օտասընա չէզարագ եորբմ սաաթ գատար միւբագաթ իյլէմիշլէր տիր։ Օսմանլը զազէթալարընընն խապէր վերտիքլերինէ կէօրէ, բրէնս Բայսըն Պապը Ալիեէ կէլիշի Պերլինտէն պտրպը մուհիմմ պիր թէլէկրաֆնամէ իւզրինէ իմիշ։

— Սէր միմարը տէվլէթ աթուֆէթլու Սէրգիս պէյ, հազրէթլերի, պերապերինտէ Պապը Ալինին խարիթասը վէ իքի գալֆա պուլունտուղու հալտէ տիւնքի կիւն Պապը Ալիյէ կէլիպ, միւհթէրիգ օլան մահէլի մուայէնէ իյլէսիքտէն սօնրա զաթը հազրէթի սատրազամինին տայիրէլերինէ կիտէրէք, միւշարիւլյհ հազրէթլերի իլէ միւլագաթ իթմիշ տիր։ Ռիվայէթէ կէօրէ, Պապը Ալինին միւհթէրիգ օլան մահէլինին պիր գաչ կիւնէ գատար եէնիտէն ինշասընա միւպաշէրէթ օլունաճագ տըր։

— Պու սապահքի թէրճէմանը Շարգը Ա.յա Սթէֆանօստա տէվերան իտէն ռիվայաթ նէվինտէն օլարագ խապէր վերտիյինէ կէօրէ, էլան Ալմանիա գաբլըճայրընտա պուլունմագտա օլան ժէնէրալ գօնթ Լօրիս Մէլիգօֆ, պիր մէմուրիյէթի մսխսուսէ իլէ անգարիպ Ա.յա Սթէֆանօսա կէլճէք իմիշ։

—Լսթէրն նամ ինկիլիզ թէլէկրաֆ գումբանեասը տէնիզ այթընտան ցէրսաատէթտէն Սէլանիկէ գատար պիր թէլէկրաֆ խաթթը խաթիյազը ալմագ իւզրէ իմիշ, պու խաթթըն պիր մէրքէզի տէ Զանագ գալէսինտէ օլաճագմըշ։

—Օսմանլը զազէթալարընտա օգունտուղունա կէօրէ, թաշրալարտա պուլունան ասաքիրի Օսմանիյէնին մուհաֆազայի մահալիյէյէ լուզումու օլան մըգտարընընն մաատասընընն, վէ քէզալիք կիրիտտէ իսեան խիթամ պուլմուշ կիպի կէօրիւնտիւյունտէն, օրատա իգամէսի էլզէմ օլան մըգտարտան պաշգա ասաքիրի շահանէնին ցէրսաատէթէ իզամէրի իչիւն էմր վերիլմիշ տիր։

— Բաթրիգ Գիւբէլեան էֆէնտի հազրէթլէրինին էսպապը սըհհիեէեէ մէպնի իւչ այ գատար միւտտէթ եազըզը կիթմէսինէ ումումի մէճլիս թարաֆընտան մուվաֆագաթ օլունտուղընը եազմըշ իտիք։ Պու տէֆա, Բաթրիգի միւշարիւլյհին եագաճըզա ազիմէթ իթտիեի, վէ միւտաէթի մէզունիեէթինի օրատա կէչիրմէք նիեէթինտէ պուլունտուղու իչիտիլմիշ տիր։

ԳՕՆԿՐԷ ՎԷ ԱՎՍԹՐԻԱ

Էվրոբատա չու եագքն կիւնլերտէ, գօնկրէնին իճթիմանէ էն զիյատէ իհթիմալ կէօրէն մէմալիք, Ավսթրիա մէմալիքի իտգօնկրէնին իլք թէքլիֆի Ավսթրիատան օլտուղունտան, օնլարտա զիյատէ պիր հավվէս վար ըտը քի, գօնկրէ վիճուտ պուլսուն։ Վագաա հէմճիվարլըգ ճիհէթի իլէ, Այսթէֆանօզ մուահէտէսի ճիւմլէտէն զիյատէ Ավսթրիա մէնաֆիինէ տօգունապիլիր իտի, վէ պու սէպէպլէ Ավսթրիա գապինէթի պու ահտնամէյէ նէ տէրէճէյէտէք մուխալիֆէթ իտէճէք, էրպապը բօլիթիգա տայիմա պունու աղամագ պունու քէշֆ իթմէք իսթէր իտի։

Իպթիտատա ինկիլիզտէ պիր ճահտ վար ըտը քի, Ավսթրիա քէնտիսի իլէ պիրլէշին, վէ պիրլիքտէ ահտնամէյէ մուգավէմէթ վէ մուխալիֆէթ իթսինլեր, պու պէօյլէ գապիլ օլայտը, մուհարէպէ տէմէք օլաճաղընտան, չիւնքհէսիզ Ռուսիանդն իչի պէրպատ օլուրուտու, վէ Այսթէֆանօզ մուահէտէսինին իզի թօղու պիլէ գալմազ ըտը։ Լաքին Ավսթրիա պիր տիւրլու ինկիլիզ իթթիֆագդնա թէքմիլէն եանաչամտը։ պիր թերաֆը Իթալիա, պիր թերաֆը Ալէմանիա վէ պիր թերաֆը Ռուսիա օլտուղու իչին մի, եօգսա պագը նիմ բէսմի ղաղէթալէրինին զրմնէն աղնաթրգլարը կիպի։ բէք կիւզել, Ավսթրիա ինկիլիզ իլէ պիրլէշին ամմա, պու պիրլիք մութլաղա հարպ տէմէք օլտուղունտան, հարպ պախթը աքսի կիթտիքտէ, սօղրա ինկիլիզ Ավսթրիայը իչ մուխաթարալը գօմշուլարըն բէնէսինտէն գուրթարապիլէճէքմիտի, եախօտ ինկիլթէրրա պէօյլէ պիր թահիւտ ալթնա կիրէմէտի տէ օնուն իչի՞ն մի իտի, պուրալարը հէնիւզ բէք աշիքեար սիւրէթտէ մալիմ տէյիլ տիր։

Լաքին պու գօնկրէ մատտէսինտէ, Ռուսիա տա իպթիտատէ իչի իքի թէրաֆը թուրթու, հէմ ինկիլիզ իլէ իթթիֆագա չալըշը, հէմ Ավսթրիա իլէ, ամմա, պաշգա պաշգա, չէօյլէ քի ինկիլիզ իլէ թէքմիլ իթթիֆագ իտէյիտի Ավսթրիայա, վէ Ավսթրիա իլէ եինէ թէքմիլ իթթիֆագ իտէյիտի, ինկիլիզ տայատաճագ ըտը։

Պու սէպէպլէ Շուալօֆ միւքեալէմաթընա, խուսուսի իլէ խաֆի օլտուղու իչիւն էն զիյատէ թէլաշ իտէն Ավսթրիա՝ տէվլէթի օլտու քի, Ռուսիա իլէ ինկիլիզին իթթիֆագընտան Ավսթրիա մէնֆաաթընա պիր մազարրաթ հասիլ օլմասըն, զիիրտէ եազահազըմըզ գօնթ Անտրասի նութգունտան աղնաչըլաճաղը վէճհ իլէ, Այսթրիա քէնտի մէնաֆիինի մուխաթարատան դուրթարմըշտը վէ հէմ Ռուսիա վէ հէմ ինկիլթէրրա իլէ, թէքմիլ իթթիֆագ իթմէյէրէք տէ, քէնտինին պէօյիւք տէվլէթլիք իսթիգլալիյէթինի մուհաֆազա իտէպիլմիշ տիր, եախօտ հիչ օլմազ իսէ, գօնթ Անտրասինին նութգունտան հասիլ օլան մանա պու տուր։

Իչթէ նութգու մէզքիւրուն թէրճիւմէսի։

Վիէննա 29 մայիս։

Պու ագշամ կէրէք Ավսթրիա վէ կէրէք Մաճար բարլամէնթլէրի վէքիլլերի ալէնի պիր մէշվէրէթ թէճէմմիւ իթմիշ օլտուգարընտան, գօնթ Անտրասի պունու այնը ֆրսաթ ատտ իտուպ, էվվէլքի կիւն Այսթէֆանօզ ահտնամէսի հագգընտա քէնտինէ վագի օլան սիվալէրէ ճէվապ վէրմէյէ միւսարատաթ իյլէտի։

Իքի վէքեալէթին սիվալի տէ պիր մաալտէ օլարագ, չու սիվալ իտի։ «Այսթէֆանօզ ահտնամէ-«սինատ Ավսթրօ-Մաճար մէն-«ֆաաթընա տօգանան նօգթա-«լար հա՞նկըլարը տըր, վէ պուն-«լարըն թատիլ եա ֆէսխի հագ-«գընտա Ավսթրիա նէ մուամէլէ «գուլանաճագ, պունլարըն իւ-«կէրինէ գապինէթ վէքեալէթէ «իյզահաթը լազըմէյի վէրէպիլիր «մի։» Գօնթ Անտրասի իքի վէ-քեալէթէ տախի այնը մաալտէ չու ճէվապը վէրմիշ տիր։

«Մէմուլ իսէրիմ քի, վէրէ-ճէյիմ ճէվապտա մէսէլէնին թէ-ֆէրրիւաթընա տայիր բէք ինճէ չէյլեր արամայաճագսընըզ, պունու հիչ պիր գապինէթ միւմքին կէօրէմէզ։ չիւնքի պունուն իլէ քէնտի էլինի քէնտի զաղլամըզ օլագիլիր, վէ պիր տէրէճէյէտէք գօնկրէ իճթիմանէ տէ պիր սէքթէ վէրէպիլիր։ Վագաա պաշգա տէվլէթլեր սիրքիւլերլեր վէ սայիր վասէթաշար իլէ ֆրօլիթիգալարընը մէյտանա չըգարտըլար, ֆագաթ սէն հիչ պէօյլէ պիր մուամէլէյէ թէչէպպիւս իթմէսին տէյի պանա խիթապ իտէնլեր տէ օլտու։ իմտի, իչթէ չիմտիյէտէք Գօնկրէ հագգընտա նէ բօլիթիգա գուլանմըշըզ, վէ պունտան պէօյլէ տախի գուլանաճաղըմըզ բօլիթիգա նէ տիր, չիմտի մէմնունլէն սիզէ պէեան իտէճէյիմ։

«Պիզիմ բօլիթիգամըզըն էն պաշը վէ պիրինճի մաթլուպու պու իտի քի, մուհարէպէտէն սօղրա իսթէ կէլէճէք միւսալէհէ իսմէն օլմայըզ, ճիտտի վէ դավի պիր միւսալէհէ օլեուն, վէ պու միւսալէհէյի պաղայաճագ չէրայիթտէ իլէրիւտէ էինէ պիր թագըմ գաչկա, նիգա, չիգագ վէ իխթիլաֆաթ թօխտումըրը վէ էսէրլերի պուլունմասը. պու նօգթայը նազարիտէ, Այսթէֆանօս ահտնամէսինտէ կէօրթէրիլէն Պուլկարիսթան հուտուտուտունուն վիւսաթը մուարազատան խալի օլմայաճագ իտի։ Պուլկարիսթանը եախօտ Պուլկարլարըն թարագգբեաթընանէ Այսթրիա մանի օլմագ իսթէր նէ տէ սայրը տէվլէթլեր. լաքին օրալարտա օլան ախեր ճինսլերի սէքթէտար իտէրէք, եալընըզ պիր ճինտէն պէօյլէ պէօյիք վէ սըգը պիր իմարէթ եա հիւրիւմէթ թէչքիլի, հիյէլի պիր թէչքիլաթ օլուպ, պունուն պէօյլէ [տէվամ վէ պագասը [գապիլ կէօրիւնէմէտի պիզէ։

«Վագաա չիմտի էւրոբա տէվլէթլերինտէն հիչ պիրի թիւրքիանընկ պագայը թէմամիյէթինէ, վէ իտարէսինին հիյէթը սապգէսինտէ ճէրիանընա ըսրար իտէմէզ, չիւնքի պէօյլէ պիր ադրը մէսուլիյէթի հիչ պիր տէվլէթ գօյայ գօյայ իւզէրինէ ալամազ. լաքին չուրասը տա պիլճիւմէ պէօյիք տէվլէթլերին մէնֆաաթընտան տրը քի, Ռումելիտէ Թիւրքիայա նէ՛ գալճագսա, էօյլէ պիր սաղլամ հիեէթտէ գալսըն քի, ֆիմապատ թէհլիքէեէ տիւչար օլամասըն. իչթէ պու նօգթայը նազարիտէ տախի, Ահտնամէտէքի Պուլկարիսթան մուզիրը տիր։

«Մուխալիֆէթ իտէճէյիմիզ մալտտէլերին պիրի տէ, ահտնամէնին սէքիզինճի մատտէսի տիր, եանի պիր Պուլկարիսթան թէչքիլ օլունուպ, քէնտի քէնտինի իտարէ իտինճէեէտէք, Ռուսիանընն էլինտէ գալանճաղը մուվագգաթ իտարէ վէ ասքէր վէ պու միւտտէթտէ տայիմա Ռումանիատան ասքէր կէչիրմէք՝ չարթը։ Պու միւտտէթ (իքի սէնէ) պիզէ բէք ուզուն վէ զայիտ կէօրիւնիւր, չիւնքի սայրը ուլզունսուզուգլարատան մաատտ պէօյլէ ուպուն միւտտէթլէ օլան պիր իսթիվա, էւրոբայա զաթէն վէ չիմտիյէտէք աղը կէլէն պիր պիհուզուրլուզու տահա [զիյատէ թէմմոիտ վէ տայիմի իտէպիլիր։

Մուխալիֆէթ իթթիֆիմիզ իւչիւնճիւ նօգթա տախի, էթրաֆըմըզտա օլան քիչիք հիքիքիմէթլէրին զիեատէ պէօյիւմէսի տիր. վագաա պու քիչիք իմարէթլերին պէօյիւմէսի, Այսթրիա մէնֆաաթընա ասլա տօգունմատըգտան մաատտ, Սթամպոլ գօնֆերասընտա Այսթրիա քէնտիսի թալեպ իթտի քի, Դարատաղ հուտուտու պաղը որաղիէր իլավէսի իլէ պիր ադ տահա կէնիշլէնսին։

Լաքին Այսթրիանընն բաղը օլմայաճաղը չէյ չու տուր. պունլար Այսթրիա իլէ մէմալիքի չարգիյէնին իխթիլաթը թապիիյէսինէ մանի օլաճագ տէրէճէլերէ գատտար պէօյիւմէսինլեր, եախօտ պէօյլէ պիր իմիտ իլէ բէրվերտէ օլուպ տա, տիւզիւյէ պէօյիւմէյէ չալըշարագ՝ եէնիտէն եէնիյէ պիհուզուրլուգլար հասիլ իթմէսինլեր։ Իչթէ, տէտի Գօնթ Անտրասի, գօնկրէ հագգընտա մուամէլսթը ումումիյէմիզտէն պու գատտար պիր չէյ պէեան իտէպիլիրիմ վէ պու պապատ կէրէք Ռուսիա գապինէթինէ վէ կէրէք սայրը լազըմ կէլէն մահալլերէ տէ մալիմաթը միգթազիյէ վէրիլմիշ տիր, տէտի։»

Մալիմ տիր քի, պու սիւալլարընն ճիւմլէսի, Այսթրիա գապինէթինին թալեպ իթտիյի այթմըշ միլեօն ֆիօրին սէպէպինէ տիր, վէ վէքեալէթլեր պու ճէվապ իւզէրինէ տէ թէքրար միւզաքերէրէր իտէճէքլեր տիր։

Լաքին պիզիմ պունտան պահս իթտիյիմիզ մագսէտ պաշգա տըր. էւրոբա զաղէթալէրինին վէ տիբլոմաթլարընընն զայրի բէսմի լիսանլարընտան Ռումելիտէ Օսմանը տէվլէթինին թէմամիյէթը մէմալիքինէ վէ հեեէթը սապգէսինէ էւրոբա տէվլէթլերի թէրաֆընտան քեամիլէն ըայէթ օլունամայաճաղը, չօգտան աղնաչըլմըշ վէ մալիմ պիր մատտէ իտի. լաքին պէօյլէ գօնթ Անտրասի կկպի պիր խարիճիյէ նազընը լիսանը բէսմիսինտէն իչթիրիմմիշ օլտուղունտան պու պապատ իսայալաթ գապիլ իտի, լաքին չիմտի արթըգ պու տա գապիլ կէօրիւնմէզ, Չիւնքի Այսթէֆանօզ մուահէտէսի թատիլ օլունապիլէճէք, ֆագաթ ֆէսխ օլունամայաճագ օլտուղու չիմտի արթըգ աշիքար կէօրիւնիյօր։

Պիզ քէնտի հագգըմըզտա թէէպիւֆլէ իգրար իթմէյէ մէճպուրուզ քի, էօթէտէն պէրու հեր նէ գատտար սուլհ թարաֆընտա պուլունմուշ իսէք տէ, պու պիր մատտէյի տիկէր օլուպ, ֆագաթ Ինկիլիզին պու գատտար չամաթալար վէ բաթբրտըլար իլէ հարպա գբյամ իտիւպ տէ օնունտա իչին պուրալարա կէլճէճէյինի, սալա մէմուլ իթմէզ իտիք։

Պիզ էօյլէ զանն իտէր իպիք քի Ինկիլիզին միւրատը գօնկրէյէ պիր հաքէմիք սէլահիյէթի վէրմէք իտի. չիմտի նէ՞տիր լօրտ Պիգընսֆիլտին գօնկրէ հագգընտա բարլամէնթէ վէրտիյի մալիւմաթ վէ ալգբշանբշար. չու քի, Ռուսիա Այսթէֆանօզ մուահէտէսինի թէքմիլէն գօնկրէյէ արզ իտէճէք իմիշ։ Ռուսիա պունա հիչ պիր վագբթտա սիւրէթը գաթիյէտէ պիր մուխալիֆէթ իթմէմիշ իտի. նէ՞ իտի Ռուսիանընն իտտաասը, պէն ահտնամէյի գօնկրէյէ թէպլիղ իտէրիմ. լաքին գօնկրէտէ պիր հաքէմիք սրֆաթը թանըմամ. չիմտի աշիքեար կէօրինիւեօր քի, Ռուսիանընն տէտիյի կիպի օլաճագ, չիւնքի պիր թարաֆտան Ինկիլիզ, մէղքիւր ահտնամէյէ միթաալիգ սէքիզ օն մատտէ վէ տիկէր թէրաֆտան Ավսթրիա Ռուսիա իլէ պէշ ալթը մատտէ հագգընտա իթթիֆագ իթտիքտէն սօնրա, գօնկրէտէ նէ՞ իչ գալըր հաքէմիյէ վէ քիմի՞ն թարաֆընտան քիմէ հաքէմիք իտէճէք. պունա խսպաթ չու տուր քի, եվվէլքի գարար իւզէրինէ ահտնամէ թէքմիլէն գօնկրէյէ արզ օլունայըրը, օ վագբթ ըէսմի վէ զայրը ըէսմի էն միլթէպէր զաղէթալար չէօյլէ քէշֆ իթտիրէր իտի քի, գօնկրէ բէք ուզուն սիւրմէճէք, ահտնամէնին հէր պէնանի պիրէր պիրէր թահթը թէտգիգ վէ թէզէքքիւրէ ալմագ բէք չօգ վագթլարա վէ այլարա միւհիմճ օլաճագ, վէ իչին տօղրուսու տա պու իտի. չիմտի խսէ գօնկրէ նիհայէթ օն եա օն պէշ կիւն սիւրէպիլիր տէնիյօր, վէ մէմուլ իթմէյիզ քի պէօյիւք տէվլէթլերին պաշ վէքիլլերի եա խարիճիյէ նազընընը պունտան զիեատէ պիր միւտտէթլէ Պէրլինտէ սուրապիլինլեր։ Տիմէք քի հէր պիր չէյ եվվէլճէ գարարլաշմըշ, վէ գօնկրէ տէյիլ քի պունլարա հաքէմիք իտէճէք, իլլա պունլարա պիր թաստիգճի օլաճագ։ Պու տուր պիզիմ մէյտանտա օլան մալիւմաթլարտան հասիլ իտէպիլտիյիմիզ պիր քէշֆ, լաքին պու պիր մէմնունուն օլաճագ հալ օլմատըղընտան, իսթէրիզ քի վուգուսաթ պիզի թաստիգ իթմէսին վէ պու քէշֆիմիզի պօշա չըգարսըն։

Ց. ՎԱՐԴԱՆ

ՄԻԴՐՕՖՕՆ

Կէչէն վէ պու սէնէ պիրիպիրինտէն ահտայիպ, իւչ պէօյիւք իճատ Էվրոբայը վէ Ամերիգայը միւթէհայիր իյլէտի։

Պունլարընն պիրինէ Թէլեֆօն իսմի վէրիլտի քի, պիր թել վէ իքի քիւչիւք ալաթլա ուզագտան ուզաղա սէս վէ լագըրտը եէրիշտիրիճի պիր ալէթ օլուպ, չիմտի պինլէր իլէ հեր եէրտէ գուլլանըլմաղտա տըր, չու գատտար քի, եիւզ էլի միլտէն էօթէյէ իչէյէմէյիպ, իքմալաթընա չալըշըլմագտա տըր, նէ զաման պին եա իքի պին միլէ տէ սէս վէ լագըրտը եէթիշտիրիր օլուր տէրէճէսինէ կէլիր իսէ, իհթիմալ տըր քի բէք չօգ եէրլերտէ չիմտիքի էլէգթրիգ թէլեկրաֆլարընընն եէրինէ պու թելեֆօն ալաթլարը գուլլանըլապիլէճէք տիր։

Իքինճիսինէ Ֆօնօկրաֆ իսմի վէրիլտի, պու տա գուրուլտուղու կկպի պիր դաչ մուզիգա հավալարը չալար ուֆագ մուզիգա գութուլարընա պէնզէր պիր չէյ իսմիշ. մալիւմ տիւր քի պու գութուլարընն իչինտէ օլան մաքինայը նէ գատտար տէֆա գուրարան օ գատտար տէֆա օ հավայը չալար։ Պու Ֆօնօկրաֆ գութուլարընա ատ ուսուլու վէճհ իլէ պիր լագըրտը սէյլենտիյի հալտէ, իչինտէքի օլան ալէթլեր օ լագըրտընն սէյլերինի զայ իթմէյիպ, տերունինտէ հընֆզ իտէյօր, վէ նէրէյէ կէօթիւրսէն վէ աչսան գուրսան, օ լագըրտընն սէյլերինի իչիթտիրիր իսմիշ։ Շեօյլէ քի, Սթամպօլտա պիրիսի գութույա պիր սէօզ սէօյլէյիպ գաբատա վէ Ամերիդատա օլան գարատաչընա կէօնտերսէ, Ամերիգատաքի գարատաչը տա գութույու աչըպ գուրատուզու կիպի, Սթամպօլատաքի գարատաչը օրտտա հաղրը սէօյլէյօր կիպի սէսինի թաՆըյըզ լագըրտընը տա իչիթէճէքմիշ։ Վէ տահա աճայիպի տէ վարջ. պիր պապա պիր Ֆօնօկրաֆ գութուսունա սէսինի հընֆզ իթտիրիպ տէ սազլաթտա, քէնտի էօլտիւքտէն օն սէնէ եիրմի սէնէ էլլի սէնէ սօղրա տա գութու աչըլտա վէ սէօյլէթիյսէ, օ պապանընն օղլու վէ թօրնու տա պապասընընն եա տէտէսինին լագըրտալարընը չիմտի սէօյլէյօր կիպի իչիթէճէքմիշ։

Թելեֆօնու կէօրտիւք, լաքին Ֆօնօկրաֆընն նէ օլտուղունու եալընըզ զաղէթալերտէ օգուտուգ, պունուն հագգընտա պունտան զիյատէ պիզ պիր չէյ պիլմէյիզ, չու գատտար քի պիր գաչ այտան պէրու պունուն լագըրտըսը պաթտը, վէ իքմալ օլունույօր տէյի տէ իչիթիլտի, լաքին չիմտի նէ հալտէ տիր օնու տա պիլմէյիզ, իւչիւնճիսիս վէ էն սոնունտաքի, պալատէ Միգրօֆօն տէնիլէն տիր քի, պունլարընն 3 ինտէնտէ զիատէ ֆայտաէլու պիր իճատ [սայրըը։

Զօգլարընա միգրօսգօբ, եանի խուրտէպին եա բէրթէվսուզ տէնիլէն ճամ ալաթլար մալիւմ տիւր քի, պագըլան չէյլի տէրէճէ տէրէճէ պէօյիւթիւր, պիր բիրէյի տէվվէ պէօյիւքլիյիւնտէ կէօսթէրիր, կէօզ իչիւն պու միգրօնգօբ նէ իսէ գուլագ իչիւն տէ պու միգրօֆօն օյումուշ, եանի պու տա էն ուֆագ սէսի էն պէօյիւք սէսէ թահվիլ իտէպիրիմիշ։ Վէ էն քէսքին գուլաղըն հիչ իչիթմէտիյի պիր սէսի տէ պէօյիւք պիր սէս մագամընտա իչիթտիրիրիմիշ, մէսէլա պիր մէքմէր թաշ իւսթիւնէ տիւշէն պիր իյնէնին սէսինի, պիր չըմէնտֆէր տէմիր չուպուղու մէրմէրին իւզէրինէ տիւշտիւքտէ նէ սէս չըգարը իսէ օ գատտար պէօյիւթիրիմիշ, եախօտ էն ուֆագ պիր տապանճա սէսինի էն պէօյիւք պիր թօք սէսինէ մանէնտ պէօյիւթիւրիմիշ։ Եախօտ պիր սիվրիսինէք սէսինի բիրինճ ասքէր պօրուլարընընն սէսի գատտար գուվվէթլենտիրիր իմիշ։

Ինկիլթէրրատա պաղը լօրտլար վէ սայրը էհլը ուլում վէ[ֆունուն մուվաճէհէսինտէ տէֆա տէֆա պունուն թէճրիպէյլերի օլուպ կէօրէնլեր վէ իչիթենլեր պունտան զայէթ մէմնունուն օլմուշլար, վէ բէք խաֆիֆ բէքքէ հվէն վէ իչ պէշ զուրուչլուգ պիր ալաթլա, պու չէյ հասիլ օլույօրումուշ, լաքին պիզ պունու կէօրէնլերտէն վէ իչիտենլերտէն օլմայըպ, ֆագաթ էն միլթէպէր զաղէթալերտէ տախի օգուեանլարտանընզ։

Գուլաղը աղրը օլանլար իչիւն էօյլէ պիր ալաթըմըզ պու քի իճատ իտէն ատամ, (Մըսթըր Հիւկս Ամերիգալը) իմթիազընը ալտրգտա իհեա օլաճագ տէնիեօր, չիւնքի եալընըզ Ինկիլթէր-

բատա օնպինտէ պիր սաղբը վար ըմբշ, պունլար արթբգ օ ուզուն եա գբսսա վէ ֆայիտէսիզ պօրուլարա միւհթաճ օլմայբզ, պու ուֆագ դուխթ յու գուլագլարը նա եանաշթբրտրգլարը կիպի, տէյիլ մալիւմ օլան պօրուլար կիպի եալնըզ պօրուտան սէյլէյէն պիր ատամէն սէօնի, իլա գբրդ էլի ատամ տա լագբրաբ էթսէ թամ գո լաղբ սաղ պիր ատամ կիպի հէպսինին սէսինի իչիթիր օլանճագլարբմբշ. հէքիմլէր տէ եիւբէք չարբբնթբսբ վէ նէֆէս պօրուլարբնը տիյնէտիքլերի չիմտիքի սթէթօսգօֆլարը եէրինէ պունու գուլանճագլար ըմբշ վէ սաղ պիր ատամ պունու գուլաղբնա գօտուգտա պիր օտատա սաղ լընտա կիզլի եանի գուլագտան գուլաղա լագբրոբ իթմէք գապիլ օլմայանճագմբշ։ Կաղէթալէրտէ տահա պէյլէ պին տիւրլի պիրիպիրինտէն ճայիպ նագլիյէթլէր վար. պու նէվիճատ տլէթին իւզերինէ քի Բարիս էքսբօյնիսիօնունա տա վաղ օլունուպ հէր քիմ իսթէրսէ, թէճրիւպէ իտէպիլէճէքմիշ։

Աֆրիգատա ինկիլիզլեր հալա Դաֆիր գապիլէրի իլէ ճէնկէ տէվամ իտիմէքտէ օլուպ, պէյլէ կիտէրսէ տահա խայբը վագթ տա տէվամ իտէճէք կիպի կէօրիւնիւեօր։ Դաֆիրլեր զայթի կէօրմէեօրլար տէյիլ խսէ տէ, արտան չօղալբպ, արտան իտնատա կէլիեօրումուշ։

—

Ինկիլթէրրատա ամէլէլեր իլէ ֆապրիգաթօրլար միւնազասբ հալա միւնտէֆի օլմայբզ, թէրաֆէյն պէյնինտէ պիր սուլհ վէ թէսվիյէյ տայիր հէնիւզ պիր իւմիտ կէօրիւնմէյօր իսիշ. ամէլենին գարուբէթի ֆէվգելատէ իսէ տէ հալա տայանբզ տուրուեօրլար իսիշ։

—

Մբսբրտան ինկիլթէրրայա նագլ օլունան տիքիլի թաշբն թէմէլի վէ քիւրսիսի պու տէֆա Լօնտրատա ըէսիտէյի հիւսնիւ խիթամ օլուպ, մէզքիւր թաշ տախի թամիզ նէհրինին պիր իսքէլսինէ եանաշտրբլարագ, մահֆազասը օլան տէմիր գուպուրտան չբգարբլբպ, տիքիլէճէյի մահալէ նագլ օլունմագ իւզրէ իսիշ։ Պունուն նէ եօլա իճրա օլունաճաղընը իլէրիտէ աղնարբզ։

Բում էեալէրինէ զուհուրա կէլէն խսեանբն խէքինի զբմնբնտա, Սէլանիք վէ Եանեա վիլայէթի ճէլիլէրինէ կէօնտէրիլէն թալիմաթ չու մանատէ տիր.

Մայիս 1/12 տէն պէտէն 20 կիւնէ տէկին մէվլէքէթլէրինէ ավտէթ իտէճէք օլան ասբլար իչուն պիլա շարթ աֆվը ումումի իհսան օլունմուշ տուր.

Թբրհալա սանճաղընտա վէ Եանեա վիլայէթինտէ վէ ալ հավալիտէ պուլունան պիթիւն մահէլլէրտէն ասաքիրի զայբը մունթաղամէնին (պաշը պօղուգ, Զէրքէս) քեամիլէն կէրի ալընմաբզ։

Իսան չբգմբշ օլան գազալարտա, Խրիսթիանլարբն վէ Իսլամլարբն սիրահ թաշբմասը թահթը մէնֆուիյէթէ այընճագ տբր.

Էսիրլէրին սէրպէսթ պրագբլմասբ։ Ցօլրատան տօղրոյա վէ եախօտ տօլայբտան օլարագ իսեանա իչթիրաք իտիւպ, էլան հապստա պուլունանլար տախի սէրպէսթ պրագբլանճագ տբր։ Եունան թէպասբնտան պուլունան էսիրլէր Եունան գօնտօլօնբրնա թէսլիմ օլունուպ, մուայէն պիր միւտտէթ զարֆբնտա վաթանլարբնա կէօնտէրիլճէք տիրլէր։ Էկէր պու միւտէթ խիթամ պուլուպ տա հէնիւզ Օսմանլը թօբրաղընտա պուլունմագտա օլուրլար իսէ, հիւքիւմէթի Օսմանիեէ մարիֆէթիյէ թարա իտիլճէճէք տիրլէր։

Իսեան էնասբնտա միւթէզարիր օլան խրիսթիան վէ իսլամ գարիեէլէրինին սէքէնէսինէ, պիր սէնէլիք վէրիլէրի աֆվ օլունաճագ տբր։

Իսեան էնասբնտա զասպ իտիլէն տավարլարը հիւքիւմէթի Օսմանիեէ իլէ հիւքիւմէթի Եունանիեէ պիլ իթթիֆագ արաեբպ պուլաճագլար վէ ռահիպլէրինէ իատէ վէ թէսլիմիյէճէք տիրլէր։

Իչթէ պու էսասլար իւզերինէ Ռում էյալէթլէրինտէ սուլհ ու ասայիշ իատէ օլունուպ, ասբլար տաղբմայա բէք պէյիւք պիր զահմէթ չէքմէտիլէր։

Յուլիսին օնունտա Տէր Ղուկասոֆ Պիրինճի հուգուգ տայրէսի բէյիսի խայրուլլահ էֆէնտի մէրհումուն զէվճէյի միհթերմէլէրի հանբմ էֆէնտի հազրէթլէրինէ։

Շէվհէրի վալա կէվհիրլէրի խայրուլլահ էֆէնտի մէրհումուն տէմի չուհուտտէն ինֆիսալ վէ տաբ։ պագայէ իրթիհալինին սիզէ իրաս էթմիշ օլտուղու թէէսսիֆ վէ թէլէհհիֆէ պիզ հէյեէթի վիբէլլահ տաալի միշաբէքէթ իլէրիզ. միշարիլէյհին ֆբգտանը պիզի տիշարը տաղի տերուն վէ գուլուպի մէճլուպիմիզի խուն իլէ մէշհուն իյլէտի։

Ցատէֆի տիբրի քէմալ օլան մէրհումի միշարիլէյհ մէնսուպ օլտուղու թարիգի ֆէյզրէֆիդի իլմիյէ միրաթի ճէմալ վէ պիր նուսխէի նատիրէի խթիհալ իտի քի վէֆաթը ալէմի ֆաղլ ու եաքին վէ ֆուգէնայի պիհթերինայերին իչիւն տախի պիր ֆբգտանը աղիմ օլտու։

Մէրհումի միշարիլէյհ ֆախրի տանայի իլէ ատէմի իդթիֆա վէ տիլթէշնէկեանի իմ ու էտէպի մէճճանէն թալիմ վէ թէլքինի գավանին իլէ ֆէյզեատի նիսապ վէ վայէտարի ըէչատ իտուպ վաթանընա պիր խըտմէթի միւէսսիրէ իճրա իտեր իտի։

Միշարիլէյհ նատիր իւլ իճթիմա օլան էհլիյէթի իլմիյէ իլէ խսթիգամէթի իսթիսսա վէ իհրաղ վէ շու եվսաֆը տիպատէի քիթապը ֆէզայիլինէ իւնվան իթթիխաղ իթմիշ իտի. թէէմինի հուգուգի ամմէ ատալէթի իլէ վէ շու ատալէթին իլթիզամը հաքիմին հէմ էհլ վէ հէմ միսթէքիմ օլմասը իլէ մահսուլ օլապիլէճէյի միւսէյլէմ իսէ, միշարիլէյհին վէֆաթը ճէմատաթ վէ պէյքի տէվլէթ իչիւն տախի պիր ֆբգտանը աղիմ տիր։

Յանիշ զէքեավէթի ֆբթրիյէ հուպպի միլբ ու վաթան ատալէթ ըֆֆէթ վէ իսթիգամէթ կիպի պունճա ֆազաիլի զաթիէ վէ քէմալ վէ խասաիլ ինսանիէսինէ հէր կիւն վէ հէր սաաթ շահիտ պուլունմուշ օլան վիբէյայի տատվինին մէրհումի միշարիլէյհ հագգընտա հասբլ օլմուշ օլան ըբգգէթը գալպիէլէրի վէ զաթընա օլան բիայէթ վէ պատէմա խաքիրաքինէ օլան հիւրմէթլէրինին թարիֆի հավսալի խամէի սիեէհամէտէն պիրուն վէ շու հիսսիյաթլարընը տաի օլան ճիսմը քէմեապը զայպ իթթիքլէրինտէ տույտուքլարը թէէսսիֆի քէմահի թէվսիֆտէ աճզլէրի բունումուն տբր։

Իճրանի տատուտատ վէ իմհայի պիտատ իլէ ճիւմլէյի վէ ահկեամը գանունբէրվերանէսի իլէ մուհաֆազայը հուգուգէ մէմուր պուլունան վիբէլլահ տավիյի շու տերէճէ խօշնուտ վէ մէմնուն իտէկէլմիշ տիր քի նիչէ տէֆալեր հիքմիւնէ տէֆաթէն գանատաթ կէթիրիլուբ իտի։

Պիր հաքիմի ատիլիչին հէտէֆի մագսէտ վէ մէզէյյէթ իչտէ շու մէրթէպէի իլեայէ միվասէլէթ օլուպ մէտուտ վէ պախթիյարտբր օլ հաքիմ քի խայրուլլահ էֆէնտի բահմէթուլլահի ալէյհ կիպի պէօյլէճէ իպգայը նամ ու շան իտեր։

Միշարիլէյհ պիր կիւլի կիւլշէնի ֆաղ ոՇ ըրֆան իտի քի տէսթի էճէլ շու խարզարի ֆէնատէն գօբարուպ զիվէրի տէսթար վէ անբն տիմաղը տիլ ու ճանըմբզտա պագի գալան պույի լաթիֆինի պիզէ եատիկեար իյլէտի։

Իչթէ միշարիլէյհին մէէսիրի ատալէթինի կէօրմիշ օլան ումում վիբէլայը տատվի նամբնա օլարաք պա թաղյէթնամէի մախսուս զաթը ըֆֆէթանէլէրի իլէ հասպի հալ վէ մէրհումու միշարիլէյհին նամը խայրընը. հուրուֆը միզէհհէպէ իլէ նիչիշթէի լէվհի պալ իտերիպ էֆէնտիմ։

25 ճէմատի իւլ իւլա 95 վէ 15 մայիս 94.

Ռէյիսի ճէմիյէթի տայիմէյի վիբէլայի տաավի.

Մէրնէմ Գուրի

Պօրտէանօ թէլէկրաֆ շիրքէթի ճուտտա իրթէսի կիւնիւ աթիտէքի թէլէկրաֆլարը ալմբշ տբր։

Վիէննա, 6 հազիրան. — Ռուսիա տէվլէթի, Դարատաղ մէսէլէսի իլէ, Դարատաղ հուտուտունուն թայինի մէսէլէսինի Աբսթրօ-Մաճար տէվլէթինին հաքիմիեէթինէ իհալէ իտուպ, տէվլէթի միշարիլէյհանընը վերէճէյի գարարա բազի օլաճաղընը պէեան իթմիշ տիր։

Անկլօ-Պանդ (Ինկիլիզ պանդասը) նամ պանդա, Օսմանլը էսհաբմբ վէ շըմէնտբֆէր թահվիլաթը համիլլէրինին գամիթէսի նեզարէթինի աէրիւհատ իյլէմիշ տիր։ Մէզքիւր պանդա, մէնաֆիի ումումիյէնին վիգաեէսի զբմնընտա հէքսկ տախի միւթթէֆիդէն զայրէթ ինթմէլէրինի, գօմիթէի մէզքիւրէ իշթիրաք իտէն զէվախա թավսիեէ իտիյօր։

Լօնտրա, 7 հազիրան. — Ամանիա տէվլէթի թարաֆբնտան պէեան օլունան արզու իւզէրինէ, Ինկիլիզ հիւքիւմէթի թէտարի քեաթը հարպիյէյի թաթիլ իթտի։

Ս. Բէթէրսպուրկ, 7 հազիրան. — Պու կիւն (կէչէն ճուտտա կիւնիւ), Տէվլէթի Ալիեէ սէֆիրի Շաքիր բաշա, վէ Լօնտրա Բուս սէֆիրի գօնտ Շուվալօֆ, Ս. Բէթէրսպուրկա միւվասէլէթ իյլէտիլէր։

Գահիրէ, 7 հազիրան, — Մալիյէ նազբրը իսթիֆասընը վերտի, վէ խբտիվ հազրէթլէրի, նազբրը միշարիլէյհէն իսթիֆասընը գապալ իթտի։

ԱԺԱՆՍ ՀԱՎԱՍ

(Ճուտտա էրթէսի կիւնիւ զազէթասընդան նէշրէտիլէն «ծրտա ալընան ռիէկիրֆլեր։»)

Ռթինա, 7 հազիրան. — Պէրլին Եունան սէֆիրի Մ. Բանկապէ իլէ Գօնկրէսին քիւչատընտա հազբը պուլունմադ իւզրէ, խարիճիեէ նազբրը Մ. Տէլիեանի եարբն (ճուտտա իրթէսի կիւնիւ) Բարիսէ միւթէվէճճիհէն չէհրիմիզտէն ապիմէթ իսէճէք, վէ Բարիստէն տախի Պէրլինէ կիտէճէք տիր։ — Ս. Բէթէրսպուրկ Եունան սէֆիրի Մ. Պրայլա, մահէլի մէմուրիյէթինէ կիթմէք իւզրէ եարբն չէհրիմիզտէն հարքէթ իտէճէք տիր։

Պէրլին, 6, (սապահ). — Իմբէրաթօրուն հալի տիւնտէն պէրի թէպէտիւլ իթմէմիշ տիր, ֆագաթ աղբըլար չիմտի եվվելքի գատար չէտիտ տէյիլ տիր։ — Սբթմասը եօգ տուր։

Պէրլին, 6. — Մօնիթէօր զաղէթասը իմբէրաթօրուն պիր էմրնամէսինի տերճ իտիյօր, քի պունտա իմբէրաթօր, քէսգի իֆագաթ իտինճէնէ տէկին, քէնտի եէրինէ տէվլէթին իչլերինէ նէզարէթ իյլէմէյէ, վէլիի ահարբէնսի վէքիլ թային իտէօր։

Պէրլին. 7. (սապահ). — Իմբէրաթօրուն հալի քէմաֆիսսապզդ էյի տիր։ — Պիր խայը պէօյիւք զէվաթ, թէճիտիտքեարանէ մէքթուպլար ախզ էյլէմիշլէր տիր։ — Ցիւնքի կիւն պիր էքնաֆտան հիչ պիր էրզագ իւմիտի՝ օլմայան պիր մէվգիտէՐուսասքէրինին իգամէթի գապիլ տէյիլ իտի. իմտի ճէնէրալ ՏէրՂուկասոֆ ասքէրի ալբպ թէքրար Իկտիրէ չէքիլտի, չիւնքի Իսմայիլ բաշանընը տա քիւլլի ասքէր իլէ Իկտիր իւզէրինէ եիւբիւմէքտէ օլտուղունտան խապէրտար իտի։ Պայազիտտէ խրիսթիան օլարագ սաղ գալան ֆամիլեալար իսէ պէֆիլ վէ բէրիչան, Տէր Ղուկասոֆ օրտուսու իլէ Ռուսիա մէմալիքինէ հիճրէթ իթթիլէր։ վէ իչթէ պու վէճհիլէ, եանի Ռուս ասքէրինին Անատօլուտան թէքմիլ չէքիլմէլէրի իլէ (Արտահանտան մատտա) պու իլբ Անատօլու սէֆէրի պիթմիշ օլտու։

Պու Պայազիտ մուհասէրէսինի վէ ասքէրին միճիւզ նէվինտէն օլարագ գուրթուլմասընը Ռուսուն բէսմի բաքօրթօլարը բէք ուզուն եաղմբշ տբրլար։ Պունլարտան պիրիսինին էն սոնունտա շու վէճհիլէ եաղբբ տբր.

«Նիհայէթ յուլիսին օն պիրինտէ ուզագտան պիր թօր սէսի ալտրգտա աղնատբգ քի իմտատբմբզա կէլինիյօր։ (Տեվ-դ)

ՇԱՐԴ ՄՈՒՀԱՐԻԳԼԻՍԻ

ԱՆԱՏՕԼՈՒ ՃԻՀԷԹԻ

ՐՈՒՍ ԱՍՔԷՐԻՆԻՆ ԿԷՐԻ ՁԷՔԻԼՄԷՍԻ. ՊԱՅԱԶԻՏ ՄՈՒՀԱՖԱԶԱՍԸ.

—

Պայազիտին մուհասէրէսի. Ռուսիա մուհաֆազա ասքէրինին խէլասը.

(268 նումէրօտան տէվամ)

կէօրիւպ վէ բուսուտա պէքլէյիպ պիր գաչընը թէլէֆ իթթիքտէն ոօղրա, պու եօլ տա գաբանտը. էքվէք թայինի իսէ կիւնտէ էլլի տիրհէմմէ գատար ինտի։

Պէօյլէ պէօյլէ հէմ տայանմալը, հէմ քիւրալէրին հիճճիւմիւնէ գարշը գօյմալը, հէմ տէ թօր վէ թիւֆէնք աթմալը լազրբ։ Հէր կիւն թէսլիմ օլուն տէյի խապէր կէլիրտի, վէ Ռուպար էյի պիլտիքլէրինանէն քի թէսլիմ օլտուղլայը հէպ գբլբճտան կէչիրիլէճէքլէր, աճլբգտան էօլմէյի թէրճիհ իթթիլէր, պիր գաչ տէֆա ուզագտան թօր սէսի իչիթիպ, Տէր Ղուկասոֆ իմտատա կէլիյօր տէյի էն ճէսուրլարը վէ տիզլերինտէ պիր աղ գուվվէթ գալանլարը տբշարը տա ուղրատբլար, լաքին եա ֆիւրտէր եա տա նիզամ ասքերինտէն գարշբլանընը, կէրի չէքիլմէյէ մէճպուր օլտուլար։

Նասբլ քի եօգարբտա տէնտի, Տէր Ղուկասոֆ իկտիրտէ ասքերինէ պիր աղ բահաթ վերտիրտիքտանէ սօղրա յուլիսին սէքիզինտէ եօլա չբգտը քի Պայազիտտէ մահսուր օլան Ռուս ասքերինի գուրթարսընը, չիւնքի արալբգ արալբգ կէօնտէրիլէն մուխպիրլերտէն, պունլարընը նէ չէթին հալտէ օլտուղլարընա էյիտէն վագբֆ օլմուշ իտի։

Իսմայիլ բաշա Տէր Ղուկասոֆտան պու հարէքէթինտէն խապէրտար օլտուգտա, Ցայիգ բաշայա սէքիզ թապուր բիատէ, պիր պաթէրիա թօր, վէ ալթը եիւզ աթլը իմտատա կէօնտէրտի. պու հալտէ Օսմանլըլար Ռուսլարտան իչ գաթ գուվվէթլի իտիլէր, լաքին գօմանտանլարընտա իմթիգաճ օլմատբզընտան, Ռուսլար պունլարը վուրուպ տաղբթմայա բէք պէյիւք պիր զահմէթ չէքմէտիլէր։

Յուլիսին օնունտա Տէր Ղուկասոֆ Պայազիտին բոյրազ թարաֆընտան կէօրիւնտիւ օրատա Լիվա Միւնիպ բաշա իւչ տաղ թօբու, տէօրթ թապուր բիատէ վէ պին իլքի եիւզ սիվարի իլէ իհթիամտա իտի։ Միւնիպ բաշա պէօյլէ քիւլիսէթլիս Ռուս ասքերինին իւզէրինէ կէլտիյինի կէօրտիւքտէ, օրալարը թախլիյէ իտիւպ, կիտիպ թէբէրիս քէօյիւնտէ օլան Ցայիգ բաշա ասքերի իլէ պիրլէշմէք իսթէտի, Ռուսլար պունլարընը իւզէրինէ տօլու տիզկին սիվարի կէօնտէրտիլէր իսէ տէ, հէպ Օսմանլը ասքերինին պիրլէշմէսինի մէն իտէմմէտիլէր։ Լաքին սօղրատան Տէր Ղուկասոֆ պունլարընը իւզէրինէ էօյլէ պիր հբզ իլէ հիճճիւմ իթտի քի, 4 թօր, պէշ եիւզ էօլիւ վէ սէքսէն եէսիր պրագարագ, կիւճ իլէ Դբզլ տիւզիւ թապիր օլունան մահալէ գատար գաչբպ սբզընապիլտիլէր։ Պին պէշ եիւզ գատար եաճալբտա, Դարսա կէօնտէրիլտի տէնիր։ Ցայիգ բաշա տա, արգատաշլարընը գուրթարմագ իւզրէ պիր ճահտ իթմէյիպ, օ տա պիլա մուհարէպէ Պայազիտտէն կէրի չէքիլտի։ Ֆիւրալէր իսէ արթբգ եաղմա իտէճէք արթբգ պիր չէյ պուլամատբգլարընան իլբ թօր սէսինտէ տարմատաղընը օլտուլար։

Իչթէ պու վէճհիլէ Պայազիտտէ մահսուր օլան Ռուս ասքէրի, սէլամէթ պուլտու։

Հինի մուհասէրէտէ Ռուսլարտան իքի պէօյիւք զապիթ վէ եիւզ օն տէօրթ նէֆէր թէլէֆ օլտուլար, վէ եէտի քիւչիւք զապիթ վէ իւչ եիւզ էլլի տօգուզ նէֆէր եարալը, եանի մէվճուտուն իւչտէ պիրի։

Պագի գալանը պիր գաչ իսթիսնայէթտէն մատտա ճիւմլէսի խասթա իտի, պիր չօղու իսէ գիատէ էօլիւ իտի նէթքիմ տիրի։ Հաթթա պիր խայբճասը մուհասէրէտէն գուրթուլտուլար ամմա էօլիւմտէն գուրթուլամատբլար։ Տիկէրլերի բէք էյի գայրբլբպ վէ հավատար եէրլերէ կէօնտէրիլիպ սէլամէթ պուլտուլար։

Պայազիտ չէհրի օ տերէճէ խապրապ օլմուշտու քի, սէքէնէտէն քիմսէ գալմամբշ բտբ, վէ եվվելքի չէնկիյինի պուլմասը չօգ վագբթա միւհթաճ տբր։ Պէօյլէ խապրապթ իչինտէ, վէ էթրաֆ իսէ արթբգ եաղմա իտէճէք արթբգ պիր չէյ պուլամատբգլարընան իլբ թօր սէսինտէ տարմատաղընը օլտուլար։

Իչթէ պու վէճհիլէ Պայազիտտէ մահսուր օլան Ռուս ասքէրի, սէլամէթ պուլտու։

Հինի մուհասէրէտէ Ռուսլարտան իքի պէօյիւք զապիթ վէ եիւզ օն տէօրթ նէֆէր թէլէֆ օլտուլար, վէ եէտի քիւչիւք զապիթ վէ իւչ եիւզ էլլի տօգուզ նէֆէր եարալը, եանի մէվճուտուն իւչտէ պիրի։

Պագի գալանը պիր գաչ իսթիսնայէթտէն մատտա ճիւմլէսի խասթա իտի, պիր չօղու իսէ գիատէ էօլիւ իտի նէթքիմ տիրի։ Հաթթա պիր խայբճասը մուհասէրէտէն գուրթուլտուլար ամմա էօլիւմտէն գուրթուլամատբլար։ Տիկէրլերի բէք էյի գայրբլբպ վէ հավատար եէրլերէ կէօնտէրիլիպ սէլամէթ պուլտուլար։

Պայազիտ չէհրի օ տերէճէ խապրապ օլմուշտու քի, սէքէնէտէն քիմսէ գալմամբշ բտբ, վէ եվվելքի չէնկիյինի պուլմասը չօգ վագբթա միւհթաճ տբր։ Պէօյլէ խապրապթ իչինտէ, վէ էթրաֆ իսէ

խայլը թէհարրիեաթտան սօնրա, եւ-նէ պիր թագըմ ատէմ թահթը թէվ-գէքֆա ալընը։

Պէրլին, 7. — Բրէնս Պիզմարգըն իմպասընը հավի պուլունարագ, պու կիւն ումում Ալէմանիա մէճլիսինէ արզ օլունան պիր լայհա, մէպուսան գամարասընըն (Ռէյխսթակ) տաղրարլմասընը թէքլիֆ իտէօր։

Պէրլին, 6. Մէպուսան գամարասը (Ազուբչին) հազիրան 7 տէ Ֆրակիւժէվաց չէհրինտէ թէճէմիւ իտէճէք տիր։

Մ. Բէթէրսպուրգ, 6.—Քէսպի աֆիյէթ իթմիշ օլան բրէնս Կորչակօֆ, (տիւնքի) բազար սապահըսը Պէրլինէ միւթէվէճճիհէն հարէքէթ իտէճէք տիր։

Վիէննա, 6.—Պուքրէշտէն ալընան խաղ՝ըրէրէ նազարէն, (Բուսասքէրինին Ռումանիատան մուրուրունա տայիր օլարագ) Ռուսիա վէ Ռումանիա պէյնինտէ եէնի պիր մուգավէլէնամէ իմզալանմըշ տըր։

Լոնտրա, 6.—Տէրսաատէթ սէֆիրի Մր. Լէյարտա գրալիչա հազրէթլէրի թարաֆընտան Օրտրը տը Պէն նըշանընըն պէօյուք Խաչը իհսան գէլընմըշ տըր։

Պուքրէշ, 6.—Մէպուսան գամարասընտա, պաշ վէքիլ Մ. Պրաթիանո բրէնս Կիգա թարաֆընտան վուգու պուլան պիր սիւալէ ճէվապէն տէտի քի, «Գոնկրէ իշին Ռուման հիւքիւմէթինէ հէնուզ տավէթնամէ կէլմէմիշ տիր, ֆագաթ նիյէթիմիզ, պիզի տինլէմէտէն հագդըմըզտա հիչ պիր գարար իթթիհազ օլունմամասընը թալեպ իյլէմէք տիր։ Պիլմէյօրում քի Էնճօրա նասրլ Պէսարպիայը թէրքլէ անա մուգավէլէնամէի Գոնկրէեէ արզ իտէճէքլէր տիր. պունտան մաատա, էկէր Ռուսիանըն հուտուտու Պուլգարիսթան հուտուտու իլէ պիրլէշտիրիլիր իսէ, պունտան Ռումանիա իչին նէ գատար թէհլիքէլէր զուհուր իտէճէյինի միւպէյեին, Մ. Պրաթիանո վէ Մ. Գոկալնիչեանո, Գոնկրէյէ պիր լայիհա թագտիմ իտէճէքլէր տիր։

Բարիս, 7. — Մէպուսան գամարասընտա խարիճիեէ նազիրը Մ. Վատինկթոն, վուգու պուլան պիր սիւալէ ճէվապէն, չու մասալտէ իրատը քէլամ իյլէմիշ տիր։ — «Ֆրանսա տայիմա սուլհ էյհին-տէ չալըշմըշ տըր։ 1856 վէ 1871 ահտնամէլէրինէ վազը իմզա իթմիշ օլտուղունու Ֆրանսա ունութմամըշ տըր։ Գուստու Շերիֆ վէ Մքսըր վէ Լիսլան մէսէլէլէրի խարիճտէ պըրագըլմագ չարթըյլա, Ֆրանսա Գոնկրէ թէճէմմիւնի գապուլ իթմիշ տիր։ Սուլհուն պագի գալաճաղը տայքի գաթիէն մուհագագ տըր։ Ֆրանսա քէնթիսի իչին պիր հիսսէ չըգարմագ արզուսույլա Գոնկրէեէ կիթմէեիպ, իլլա սուլհ արզուսու վէ պիթիէրաֆլըգ մէսլէքիլէ Գոնկրէեէ տախիլ օլահագ տըր։ Պալգան նիմ ճէզիրէսինտէ Պուլգարլարտան մատտա սայիր խրիսթիանլար տախի օլտուղու տէրխաթը իտիլէճէեինի մէմուլ իտէրիմ։» Մ. Լէօն Բընօլ Մ. Վաթինկթոնուն պէեանտթը թատհսին վէ գապուլ օլունմասընը թէքլիֆ իթտի, վէ մէճլիս պիլ իթթիֆագ պու թէքլիֆէ մուվաֆրգ ըէվերտի։

Պէրլին, 6.—Նօրդդէյչէ Ալլգէմայնէ Ցայթունկ տէեօր քի, գաթիլ նօպիլինկ ճումատա իրթէսինտէն պէրի ագընը զայ իթմիշ տիր. չու հալտէ սայբգլատըղը վագդէթ աղզընտան չըգարտըղը հէր սէօզլէր գալէմէ ալընբէօր. մէրգումուն եանընա կիթմէք իչիւն քիմսէեէ միւսաատէ օլունմայօր. քէնտիսինի թէտավի իտէն թապիպ, խասթէսինին հալի հագդընտա հէր կիւնիմբէրաթօրա պիր բաբօրթօ կէօնտէրիյօր։ Այէման օրտուսու զապրթանընտան գաթիլին պիրատէրի օլան իբի քիմէսնէ, պիլտիրլէրինի իֆատէ իյլէմէք իւզրէ Պէրլինէ միւվասէլէթ իյլէտիլէր, վէ սարայ խըտմէթինտէ պուլունան պէօյուք պիր զապիթ թարաֆընտան հիսսնի սուրէթլէ գապուլ օլունտուլար։

Իմբէրաթօրուն քէնտիսինէ վէքալէթ իթմէք իւզրէ վէլիի ահտա վէրտիյի էմր միւնասիպէթիյլէ, սարայը իմբէրաթօրիտէ կիւնա պագը նիզամը թէտպիրլեր իթթիխազ օլունմուշ օրմասընա տաբիր։ Թախտիչի էզհանը մուճիպ օլահագ սուրէթտէ շույու պուլան հավատիսաթը, մէղքիւր նօրտաէյչէ Ալէքմայնէ Ցայթունկ զազէթասը թէքզիպ իտէյօր։ — Պու զազէթա տէյօր քի, իմբէրաթօր, հէնուզ չօգ ատէմ դապուլ իտուպ, պէրապէրլէրինճէ միւքալէմէ իտէպիլէճէք տէրճէտէ էյիլէշմէմիշ տիր։ Իմբէրաթօրուն հուզուրունա, անճագ, միլքիւէ վէ ասքէրիւէ տայիրէլէր բէյլիսլէրի իլէ բրէնս Պիզմարգ գապուլ օլունուպ, վէլիի ահտ բրէնսին մուվագգաթէն իմբէրաթօրա վէքալէթ իթմէսինէ տայիր չըգան էմրին իճրասը, միւշարիէյհիւմէ հէվալէ օլունմուշ տուր։

Կազէթ Նասիօնալ Նամ զազէթա, Բէյխսթակ ազասընտան պիր խայլը զէվաթըն իմզասընը հավի պուլունան պիր մէքթուպ տէրճ իտէօր։ Պու մէքթուպտա միմատլէյհիմ մէպուսլար տէյօրլար քի, իմբէրաթօրուն գուրպան կիթմէսինէ ազ գալմըշ օլան չու տէհշէթլու սուլի գաստտէն սօնրա, քէնտիլէրի (Բէյխսթակ ազալարը), մէմլէքէթի գուրթարմագ վէ խանէտանը իմբէրաթօրի մուհաֆազա իթմէք իչիւն, հիւքիւմէթէ բէք վասի վէ ֆէվդէլատէ մէզունիյէթլէր վէրմէէ հազըր տըրլար (չէօյլէ քի Սօսիալիսթլէրէ գարշը լազըմ կէլէն թէտապիրի չէտիտէ իթթիխազ օլունսուն։)

—

ՏԻՆՔԻ ԲԷԼԷՐ-ՖԸՐ

Պէրլին 7 հազիրան. — Ալմանիանը բէսմի զազէթասը, իմբէբերաթօր Կիյօմ թարաֆընտան վէլիի ահտա խիթապէն եազըլան աթիտէքի թէզքէրէյի նէշր իթմիշ տիր. — «Եարալարըմտան տօլայը, իմզալանճագ էվրագը իմզա իտէմէյէճէյիմտէն, վէ հէքիմլէրին թէնպիհինէ կէօրէ. եարալարըմըն էյուլէշմէսինէ մանի օլմամագ իչիւն, հէր տիւրլիւ մէշզուլիյէթտէն չէքիլմէքլիյիմ լազըմ կէլտիյինտէն, խասթալըղըմ միւտտէթճէ իտարէի ումուրտա պանա վէքեալէթ իթմէք խուսուսունու վէլիի ահտ հազրէթլէրի. նէ հէվալէ իյլէրիմ։ Դարարընն հիւքմունէ թէվֆիգի հարէքէթ իթմէք խուսուսունու զաթը ասըլանէլէրինէ թավսիյէ իտէրիմ։» — Իշպու թէզքէրէնդն զիյրինտէ հէյէթի վիւքէլանըն իմզասընը հավի օլարագ աթիտէքի իլանամէ միւնտէրիճ տիր. — «Զէյրտէ մուհարբէր իւլ իմզա միւքիյէ վէ ասքէրիյէ տայիրէլէրի բէյիսլէրի, պալէատէ մուհարբէր թէզքէրէտէքի գարարը, իմբէրաթօրուն իթթիխազ, վէ իճրասընը բէյիսի վիւքէլյա հէվալէ իթտիյինի թաստիգ իտէրիզ։» — Պու իլանանամէնին զէյլինտէ տախի վէլիի ահտըն բէյիսի վիւքէլա բըրէնս Պիզմարգա խիթապէն չու թէզքէրէսի տէրճ օլունմուշ տըր. — «Իմբէրաթօր հազրէթլէրինին թարաֆը ահիզանէմէ վարիա օլան պիր գըթա էմրնամէլէրինի իշպու թէզքէրէ իլէ պէրապէր բէսմի զաղէթայա տէրճ օլունմագ իւզրէ սավալը ալիլէրինէ լէֆֆէն իրսալ իյլէտիմ։ Մէմուր օլմուշ վէ գապուլ իթմիշ օլտուղումմէքեալէթ խըտմէթինի բէտէրիմ վէ էֆէնտիմ հաշմէթլու իմբէրաթօր հազրէթլէրի միսիլիւ Գանունի էսասիյէ վէ գավանինէ թէմամըյլա բիայէթ իտէրէք իֆա իյլէմէք, ախասը ամալըմ տըր։»

Պէրլին 8. — Իմբէրաթօր կիյօմ պու սապահ տահա զայիֆ տիր։

Մանչէսթէր 8. — Լանդասթրտա պիր մատէն քէօմիւրիւ օճաղընտան մատէն աթէշ ալտը։ 250 քիչի թէլէֆ օլտու։

Վիէննա 8. — Ավսթրիանընն Գոնկրէտտէ Եունանիսթան թարաֆընտան վէքիլ պուլունմասընա մուխալիֆէթ իթմէմէքտէ օլտուղու գավիէն բիվայէթ իտի։յօր։

Լոնտրա 8. — Թայմզ տէյօր քի, Ինկիլթէրրա իլէ Ռուսիա պէյնինտէ վուգուա կէլէն մուվաֆագաթը էֆֆէտար մէմուլ օլունան տէրէճէտէն զիատէ տիր։ Ֆրանսա իլէ Ինկիլթէրրա միեանէսինտէ պիր իթթիֆագը քեամիլ մէվճուտ օլուպ, գոնկրէտտէ տախի պիր մագսատ իւզէրինէ հարէքէթ իտէճէքլէր տիր։ — Լօրտ Պիգընֆիլտ վէ Լօրտ Սալիսպըրի Պէրլինէ միւթէվէճճիհէն պու կիւն հարէքէթ իտէյօրլար։

Բարիս 7. — Ֆրանսա իլէ Իթալիա պէյնինտէ օլան թիճարէթ մուահէտտէսինին թաատիլի հագդընտա մուգատտէմա իտիլմիշ վէ մուախխարէն թաթիլ օլունմուշ օլան միւզաքէրաթըն թէճատիտինի հիւքիւմէթէ թէքլիֆ իթմէք իւզրէ մէպուսան գամարասընըն սօլ թարաֆ ազասընտան Մ. Մէլին թարաֆընտան թանզիմ օլունան թէքլիֆնամէյի գամարա գապուլ իթմիշ տիր։

Պէրլին, 7. — Ումում Ալէմանեա մէմալիքի մէճլիսինին, Բէյխսթակըն տաղրլմասընը գապուլ իտէճէյինէ շիւպհէ եօք տուր։ Բէյխսթակ իչիւն ինթիխապաթը ճէտիտէ թէմուղունինհաեթինտէ իճրա օլունմասը միհթէմիլ տիր։ Ումում Ալէմանեա մէմալիքի մէճլիսի շիմտիլիք սօսիալիսթլէր ալէյհինտէ իթթիխազ օլունահագ թէտապիր իլէ բօյիթիգա վէ մայիյէ լայհալարը իւզէրինէ միւզաքէրէ իտէճէք տիր։ Գավանինի մէվճուտէ վէ պախուսուս նագը խանէ հագդընտա օլան գանունուն իճրասընա տայիր հիւքիւմէթ թարաֆընտան էվամիրի չէտիտէ իթա օլունմագ իւզրէ տիր։ Ահալի սօսիալիսթլէրին թէհարրիսինտէ հէր թարաֆտա բօլիսէ զիատէտիյլէ մուավէնէթ իթմէքտէ վէ հիւքմտարա սուլի գաստ ճինայէթիյլէ միւթթէհիմ օլան էշխասը բօղիսէ խապէր վէրմէքտէ տիր։ Պու կիւն 8 քիչի պու ճինայէթլէ միւթթէհիմ օլարագ, հիւքմ օլունուպ իլամարը վէրիլտի։

—

Սուրիատան ալընան խապէրլէրէ կէօրէ, պու սէնէ վիլայէթի մէզքիւրէտէ մահսուլաթ բէք պօլ օլաճագ տըր։ Լիրա 120 զրչտան իրէքին օգդասը 20 զրչտա սաթըլըբօր։ Զէյթունունն տախի պօլ օլաճագը մէմուլ իտիլիյօր։ Ամճագ միւճիպի էսէֆ պիր հալ տըր քի, վիլայէթի մէզքիւրէնին պաղը գէթալարընտա չէքիրկէ զուհուր իթմիշ օլտուղու խապէր վէրիլիեօր։ Սիւրիա վիլայէթինտէ չէքիրկէ եիւգիւնտէն չիմտիեէ տէկին աղ պիր խասար կէօրիւմիւշ իսէ տէ, չէքիրկէլէրին Ամյտըն վիլայէթինէ նէ գատար զարարը օլտուղու հէնուզ ունութումամըշ տըր։

— Տիւնքի բազար կիւնիւ Գումգապուտտա բէք ուսթալըգը պիր խրրսըղըգ վուգու պուլմուշ տուր. չէյլէ քի, մահէլի մէզքիւրտէ Բաթրիքխանէ ճիվարընտա պաղը խանէլէրտէ պիր գաչ այտան պէրի մուհաֆիր իգամէթ իթմէքտէ օլուպ, տիւնքի կիւն իբի միւսլիման, պիրիսի տէլիգանը վէ քեաթիպ կիպի էլինտէ քեաղըտ գալէմ պուլունտուղու հալտէ, մուհաֆիր իգամէթ իթմէքտէ օլան մէզքիւր խանէլէրէն պիրիսինէ կիրիպ, գաչ քիչի օլտուգլարընը վէ իսմէրինի պիր քեաղրտա գայտ իթթիքտէն սօնրա, սիզէ գօմիսիօնտան եաղ վէ բիրինչ վէրիլէճէք տիր, գապ վէ չուվալլազըմ տըր տէտիքտէ, մուհաֆիրլէր մաել մէմուինեէ պիր դաչ չուվալ վէ պագըր գապ չըգարբէպ, չօճուգլարընտան պիրիսինին էլինէ վէրիպ, քեաթիպին վէ մաեէթինտէքի ատէմին արգասընան կէօնտէրիրլէր. պունլար Վլանկայա գատար կիթտիքտէ, մուհաֆիր չօճուղունա, պու գապլար աղ կէլէճէք տիր, սիզ չօգլուգ օլտուղունուզտան սիզէ չօգ չէյ վէրմէք լազըմտըր, պունլարը պրագտա պաշգա պիր գապ տահա կէթիր տէեէրէք, գապլարը չօճուղուն էլինտէն ալըրլար վէ չօճուգ էվինէ ավտէթ իտէր իսէ տէ, պիր տահա նէ քեաթիպին իզի կէօրիւլիւր, վէ նէ տէ էվէ եաղ վէ բիրինչ կէլիր։ — Իշիմտիեիմիզ կէօրէ, օլ թարաֆլարտա պու ատէմլէր սայիր պաղը մուհաֆիրանա տախի պէօյլէ օյունլար օյնամըշլար տըր։

— Թէլէկրաֆլար սրրասընտա պէ.ան օլունտուղու վէճճ իլէ, Ինկիլթէրրա տէվլէթինին Ցէրսաատէթ սէֆիրի Մ. Լաեարտա, Գրալիչա հազրէթլէրի թարաֆընտան վէրիլէն Պէն (համամ) նիշանը իւզէրինէ, սէֆիրի միւշարիլէյհ պունտան պէօյլէ Սէր իւնվանընը հայիզ օլաճագ տըր։ Սէր իւնվանընը հայիզ օլան զաթըն մէնսուպ օլտուղու ֆամիլեանընն չէօհրէթինէ, քէնտի իսմի մախսուսու թագտիմ օլունմասը, ատէթի ճարիյէ իգթիզասընտան օլմաղլա, միւշարիլէյհէ տախի «Սըր Օսթէն Հէնրի Լաեարտ» տէնիլէճէք տիր։ պու միւնասիպէթլէ մատամասընա տախի «Լէտի Լաեարտ» ատէնիլէճէք տիր։

—

ՍԱՐՐԱՖԻՅԻ ԳԱԼԱԹԱ ԲԻԱԶԱՍԸ

27 Մայիս

Էսհ ում. ագչ. գաբ.			15-16
Պու սապահ 29 մայիս աչ.			15-19
Իսթիդ. 65 (Մութօն)	6 %	ֆ.	68-
» 65 »	6 %	ֆ.	67-
» 69 (Բինար)	6		66-
» 72 (Պօն տիւ Թրէզօր)		Լ.	24-20
» 73	6 %	ֆ	65-
Բումէլի չըմենդերֆէր 3 %			46-75

—

ԱԴԶԻԼԷՐԻՆ ԲԻԱԶԱՍԸ

Օսմ. լիրասը 100 զրչ. տան	Զրչ. Փր.
Պէեազ մէճիտիյէ ֆարգը	105-25
Մէթալիք »	121-
Պագըր »	172-
Գայմէ »	278-
Ինկիլիզ լիրասը	109-
Ֆրանսըզ ալթունու	87- 4
Բօլ	88-36
Գերմանից ալթունու	51-

—

ԻԼԱՆԱԹ

Գալբագճըլարտա Ի. քէնարէ պօղազընտա թագեաճը խանէն ալթընտա 12 վէ 10 նումէրօ իլէ մուրագգամ իրի պաղ մէստուտ (գաբալը) գահվէ տիւքքեանէն պիրիսի պիլա հավա միհքէմ քեարկիր օլտուղու կիպի տիկէրինին տախի միւլք վէ կէտիկ վէ հավասը.յա քեարկիր օլուպ տէրունինտէ պուլունան պաղչէսի պիր էվ եարմաղա վէ տիւքքեանէն իբի իւչ տիւքքեանա թագսիմ իթմէեէ վէ իսթիւնէ օտալար ինչասընա էլվերիշլի վէ միւսթալը օլտուղու հալտէ սաթլըգ օլուպ, կէօրմէք իչիւն տիւքքեանը մէղքիւր սրրասընտա բէրուքեար Գէորգ ազայա վէ բազարլըղը իթմէք իչիւն Զէյրէք ճատէսինտէ քեային գրաաթխանէճի Շերիֆ ազայա միւրաճաաթ իթմէլէրի։ 5—5

—

Գատրքէօյ տաիրէյի պէլէտիյէսի տախիլինտէ պուլունան տէնիզ համամըրը մէվզրլէրինին իշպու 94 սէնէսի մայիսինին օն պէշինճի կիւնինտէն իթթիպարէն վէ էմնալը սէվապրգընա թէվֆիգէն միւզայէտէսինէ պէտ ու միւպաշերէթ օլունտուղու վէ մէվագիի մէզքիւրէնին սէնէի մէրգումէ հազիրաընը օն պէշինճի կիւնիւ գաթիէն իհալէ օլունաճագը մալիւմ օլմագ վէ իլթիզամընա թալիպ օլանլար միւատէթի մէրգումէ զարֆընտա տայիրէի մէզպուրէյէ կէլիպ բէյ սիւրմէք իւզրէ իլանը քէյֆիեէթէ իպթիտար օլունուր։ 10—6

—

Թիւրք վէ Ֆրանսըզ վէ Էրմէնի վէ Ինկիլիզ վէ Իթալիան լիսանլարընտա պիրպիրինէ էվրագը բէսմիյէ վէ զայրը բէսմիյէ վէ թէրճէմէ իթթիրմէք վէ պու լիսանլարտան իսթիտա, վէ բրօթէսթօ վէ սայիրէ եազտըրմագ արզու ի. տէնլէրին Ամամպօլտա Գիւրքճիխանընտա քեային 7 նումէրօտա զազէթամըզըն իտարէխանէսինէ միւրաճաաթ իթտիքլէրի հալտէ, քէմալի տըգգաթ վէ սիւրաթ, վէ խուսուսի իլէ էհվէն ֆիյաթլէ իշլէրի կէօրիւլէճէյի իլան օլունուր։

Սահիպի զազէթա
Ա. Մազանակ

ՏԱՊԳԱՍԱՐ Ե. ԳԱՎԱՌԵԱՆ
Ամամպօլտա Գիւրքճի խանը Ն 26